

Πιθανότητες και Στατιστική

Διάλεξη 3

Δεσμευμένη Πιθανότητα

Βασικές ιδιότητες

Αντώνης Οικονόμου

Τμήμα Μαθηματικών
Πανεπιστήμιο Αθηνών

14 Οκτωβρίου 2014

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) =$

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) = 3/6=1/2$

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) = 3/6=1/2$
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα} | \text{αποτέλεσμα} \leq 3) =$

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) = 3/6=1/2$
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα} | \text{αποτέλεσμα} \leq 3) = 1/3$.

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) = 3/6=1/2$
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα} | \text{αποτέλεσμα} \leq 3) = 1/3.$
- Πληροφορία $\Rightarrow$ Περιορισμός του δ.χ.

Παράδειγμα δεσμευμένης κλασικής πιθανότητας

- Πείραμα τύχης: Ρίψη δίκαιου ζαριού.
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα}) = 3/6=1/2$
- $P(\text{άρτιο αποτέλεσμα} | \text{αποτέλεσμα} \leq 3) = 1/3$.
- Πληροφορία $\Rightarrow$ Περιορισμός του δ.χ.
- $$P(A|B) = \frac{\text{πλήθος δειγματικών σημείων στο } AB}{\text{πλήθος δειγματικών σημείων στο } B}$$
$$= \frac{P(AB)}{P(B)}.$$

Ορισμός

Ορισμός

- $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ χώρος πιθανότητας.

Ορισμός

- $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ χώρος πιθανότητας.
- Ενδεχόμενο $B \subseteq \Omega$ με $P(B) > 0$.

Ορισμός

- $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ χώρος πιθανότητας.
- Ενδεχόμενο $B \subseteq \Omega$ με $P(B) > 0$.
- Για κάθε ενδεχόμενο $A \subseteq \Omega$ ορίζουμε τη δεσμευμένη πιθανότητα του A δεδομένου του B :

Ορισμός

- $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ χώρος πιθανότητας.
- Ενδεχόμενο $B \subseteq \Omega$ με $P(B) > 0$.
- Για κάθε ενδεχόμενο $A \subseteq \Omega$ ορίζουμε τη δεσμευμένη πιθανότητα του A δεδομένου του B :

$$P(A|B) = \frac{P(AB)}{P(B)}.$$

Ορισμός

- $(\Omega, \mathcal{A}, P)$ χώρος πιθανότητας.
- Ενδεχόμενο $B \subseteq \Omega$ με $P(B) > 0$.
- Για κάθε ενδεχόμενο $A \subseteq \Omega$ ορίζουμε τη δεσμευμένη πιθανότητα του A δεδομένου του B :

$$P(A|B) = \frac{P(AB)}{P(B)}.$$

- Προσοχή! $P(A|B) \neq P(B|A)$.

Νέο μέτρο πιθανότητας

Νέο μέτρο πιθανότητας

- Για κάθε B , η $P_B(A) = P(A|B)$ ορίζει ένα νέο μέτρο πιθανότητας:

Νέο μέτρο πιθανότητας

- Για κάθε B , η $P_B(A) = P(A|B)$ ορίζει ένα νέο μέτρο πιθανότητας:
- $P(A|B) \geq 0$. (μη-αρνητικότητα)

Νέο μέτρο πιθανότητας

- Για κάθε B , η $P_B(A) = P(A|B)$ ορίζει ένα νέο μέτρο πιθανότητας:
- $P(A|B) \geq 0$. (μη-αρνητικότητα)
- $P(\Omega|B) = 1$. (κανονικοποίηση)

Νέο μέτρο πιθανότητας

- Για κάθε B , η $P_B(A) = P(A|B)$ ορίζει ένα νέο μέτρο πιθανότητας:
- $P(A|B) \geq 0$. (μη-αρνητικότητα)
- $P(\Omega|B) = 1$. (κανονικοποίηση)
- $A_1, A_2, \dots$ ξένα ανά δύο
 $\Rightarrow P(\cup_{i=1}^{\infty} A_i|B) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i|B)$. (σ-προσθετικότητα)

Νέο μέτρο πιθανότητας

- Για κάθε B , η $P_B(A) = P(A|B)$ ορίζει ένα νέο μέτρο πιθανότητας:
- $P(A|B) \geq 0$. (μη-αρνητικότητα)
- $P(\Omega|B) = 1$. (κανονικοποίηση)
- $A_1, A_2, \dots$ ξένα ανά δύο
 $\Rightarrow P(\cup_{i=1}^{\infty} A_i|B) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i|B)$. (σ-προσθετικότητα)
- Όλες οι ιδιότητες της πιθανότητας ισχύουν και για τη δεσμευμένη πιθανότητα.

Παράδειγμα 1

Παράδειγμα 1

- Πείραμα τύχης: Επιλογή ατόμου από πεπερασμένο πληθυσμό. Καταγραφή ύψους - νούμερου παπουτσιού.

Παράδειγμα 1

- Πείραμα τύχης: Επιλογή ατόμου από πεπερασμένο πληθυσμό. Καταγραφή ύψους - νούμερου παπουτσιού.
- $P(\text{νούμερο παπουτσιού} = 45 | \text{ύψος} = 1.80)$

Παράδειγμα 1

- Πείραμα τύχης: Επιλογή ατόμου από πεπερασμένο πληθυσμό. Καταγραφή ύψους - νούμερου παπουτσιού.
- $P(\text{νούμερο παπουτσιού} = 45 | \text{ύψος} = 1.80) \dots$

Παράδειγμα 1

- Πείραμα τύχης: Επιλογή ατόμου από πεπερασμένο πληθυσμό. Καταγραφή ύψους - νούμερου παπουτσιού.
- $P(\text{νούμερο παπουτσιού} = 45 | \text{ύψος} = 1.80) \dots$

$$= \frac{\text{πλήθος ατόμων με νούμερο 45, ύψος 1.80}}{\text{πλήθος ατόμων με ύψος 1.80}}.$$

Παράδειγμα 2

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει|δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει|δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) =$;

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει|δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει|δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει|δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει|δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ; = 0.5 \times 0.6 + 0.5 \times 0.8 = 0.7$.

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ; = 0.5 \times 0.6 + 0.5 \times 0.8 = 0.7$.
- $P(\text{έδωσε “Πιθανότητες”}|\text{πέρασε}) = ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ; = 0.5 \times 0.6 + 0.5 \times 0.8 = 0.7$.
- $P(\text{έδωσε “Πιθανότητες”}|\text{πέρασε}) = ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ; = 0.5 \times 0.6 + 0.5 \times 0.8 = 0.7$.
- $P(\text{έδωσε “Πιθανότητες”}|\text{πέρασε}) = ; ; ;$

Παράδειγμα 2

- Φοιτητής σκέφτεται να δώσει το μάθημα “Πιθανότητες” ή “Πληροφορική”.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες”}) = 50\%$.
 $P(\text{να δώσει “Πληροφορική”}) = 50\%$.
- $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πιθανότητες”}) = 60\%$.
 $P(\text{να περάσει}|\text{δίνει “Πληροφορική”}) = 80\%$.
- Πείραμα τύχης 2 σταδίων:
 1ο στάδιο: Επιλογή μαθήματος.
 2ο στάδιο: Περνάει / Δεν περνάει.
- $P(\text{να δώσει “Πιθανότητες” και να περάσει}) = ; ; ;$
 $= 0.5 \times 0.6 = 0.3$.
- $P(\text{να περάσει}) = ; ; ; = 0.5 \times 0.6 + 0.5 \times 0.8 = 0.7$.
- $P(\text{έδωσε “Πιθανότητες”}|\text{πέρασε}) = ; ; ; = \frac{0.3}{0.7} \simeq 0.429$.

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

$$P(A_1 A_2 \dots A_n) = P(A_1) P(A_2 | A_1) P(A_3 | A_1 A_2) \dots P(A_n | A_1 A_2 \dots A_{n-1}).$$

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

$$P(A_1 A_2 \dots A_n) = P(A_1)P(A_2|A_1)P(A_3|A_1 A_2) \dots P(A_n|A_1 A_2 \dots A_{n-1}).$$

- Θεώρημα Ολικής Πιθανότητας:

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

$$P(A_1 A_2 \dots A_n) = P(A_1)P(A_2|A_1)P(A_3|A_1 A_2) \dots P(A_n|A_1 A_2 \dots A_{n-1}).$$

- Θεώρημα Ολικής Πιθανότητας:

$A_1, A_2, \dots$ ξένα ανά δύο (ασυμβίβ.) και $\cup_{i=1}^{\infty} A_i = \Omega \Rightarrow$

$$P(B) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i)P(B|A_i).$$

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

$$P(A_1 A_2 \dots A_n) = P(A_1)P(A_2|A_1)P(A_3|A_1 A_2) \dots P(A_n|A_1 A_2 \dots A_{n-1}).$$

- Θεώρημα Ολικής Πιθανότητας:

$A_1, A_2, \dots$ ξένα ανά δύο (ασυμβίβ.) και $\cup_{i=1}^{\infty} A_i = \Omega \Rightarrow$

$$P(B) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i)P(B|A_i).$$

- Κανόνας του Bayes:

Βασικά υπολογιστικά θεωρήματα

- Πολλαπλασιαστικός Νόμος:

$$P(A_1 A_2 \dots A_n) = P(A_1)P(A_2|A_1)P(A_3|A_1 A_2) \dots P(A_n|A_1 A_2 \dots A_{n-1}).$$

- Θεώρημα Ολικής Πιθανότητας:

$A_1, A_2, \dots$ ξένα ανά δύο (ασυμβίβ.) και $\cup_{i=1}^{\infty} A_i = \Omega \Rightarrow$

$$P(B) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i)P(B|A_i).$$

- Κανόνας του Bayes:

$$P(A|B) = \frac{P(A)P(B|A)}{P(B)}.$$

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;
- Πρέπει να υπολογίσω την

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;
- Πρέπει να υπολογίσω την $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ})$.

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;
- Πρέπει να υπολογίσω την $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ})$.
- ...

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;
- Πρέπει να υπολογίσω την $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ})$.
- ...
- $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ}) = 0.0187 \simeq 2\%$!

Άσκηση 1: Αιματολογικό τεστ

- Αιματολογικό τεστ για σπάνια ασθένεια.
- $P(\text{ασθενής}) = 0.001$.
- $P(\text{αληθές θετικό}) = P(\text{θετικό τεστ}|\text{ασθενής}) = 0.95$.
- $P(\text{αληθές αρνητ.}) = P(\text{αρνητ. τεστ}|\text{υγιής}) = 0.95$.
- Είναι διαγνωστικά αξιόπιστο το τεστ;
- Πρέπει να υπολογίσω την $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ})$.
- ...
- $P(\text{ασθενής}|\text{θετικό τεστ}) = 0.0187 \simeq 2\%$!
- Είναι σημαντικό σε σπάνιες ασθένειες η $P(\text{αληθές αρνητ.})$ να είναι πολύ μεγάλη.

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ?$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ;$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{3}.$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{3}.$
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{το πρωτότοκο είναι κορίτσι}) = ;$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{3}.$
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{το πρωτότοκο είναι κορίτσι}) = ; ;$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{3}.$
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{το πρωτότοκο είναι κορίτσι}) = ; ; ;$

Άσκηση 2: Οικογένεια με δυο παιδιά

- Οικογένεια με δυο παιδιά.
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{έχει 1 τουλάχιστον κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{3}.$
- $P(\text{έχει 2 κορίτσια} | \text{το πρωτότοκο είναι κορίτσι}) = ; ; ;$
 $= \frac{1}{2}.$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) =;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}$
- $p_2 = P(\text{γνώριζε την } \Sigma | \text{απάντησε την } \Sigma) = ;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}$
- $p_2 = P(\text{γνώριζε την } \Sigma | \text{απάντησε την } \Sigma) = ; ;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}$
- $p_2 = P(\text{γνώριζε την } \Sigma | \text{απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$

Άσκηση 3: Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

- Ερώτηση πολλαπλής επιλογής με m επιλογές:
1 σωστή (Σ) και $m - 1$ λάθος (Λ).
- Ποσοστό εξεταζομένων που γνωρίζουν την $\Sigma = p$.
- Ποσοστό εξεταζομ. που απαντούν στην τύχη $= 1 - p$.
- Πείραμα τύχης: Επιλογή εξεταζόμενου - Απάντηση της ερώτησης.
- $p_1 = P(\text{ο εξεταζόμενος απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}$
- $p_2 = P(\text{γνώριζε την } \Sigma | \text{απάντησε την } \Sigma) = ; ; ;$
 $= \frac{p \times 1}{p \times 1 + (1 - p) \times \frac{1}{m}} = \frac{mp}{(m-1)p+1}$.

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους:

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους:
Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους:
Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους: Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.
- Εμφανίζεται η μια πλευρά της στην τύχη.

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους: Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.
- Εμφανίζεται η μια πλευρά της στην τύχη.
- $P(\text{άλλη πλευρά μπλέ} | \text{εμφανίστηκε πλευρά μπλε}) = ;$

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους: Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.
- Εμφανίζεται η μια πλευρά της στην τύχη.
- $P(\text{άλλη πλευρά μπλέ} | \text{εμφανίστηκε πλευρά μπλε}) = ; ;$

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους: Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.
- Εμφανίζεται η μια πλευρά της στην τύχη.
- $P(\text{άλλη πλευρά μπλέ} | \text{εμφανίστηκε πλευρά μπλε}) = ; ; ;$

Άσκηση 4: Οι τρεις κάρτες

- Υπάρχουν 3 κάρτες βαμμένες στις δυο πλευρές τους: Κόκκινη-Κόκκινη, Κόκκινη-Μαύρη, Μαύρη-Μαύρη.
- Επιλέγεται μία στην τύχη.
- Εμφανίζεται η μια πλευρά της στην τύχη.
- $P(\text{άλλη πλευρά μπλέ} | \text{εμφανίστηκε πλευρά μπλε}) = ; ; ;$
 $= \frac{2}{3}$.

Μελέτη

Μελέτη

Μπερτσεκάς, Δ.Π. και Τσιτσικλής, Γ.Ν. (2013) Εισαγωγή στις Πιθανότητες με Στοιχεία Στατιστικής, Εκδόσεις Τζιόλα.

- Θεωρία:

- 1.3 Δεσμευμένη Πιθανότητα

- 1.4 Θεώρημα Συνολικής Πιθανότητας και ο Κανόνας του Bayes

- Ασκήσεις:

- 1.3 Προβλήματα 14, 17

- 1.4 Προβλήματα 19, 21, 22